

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 8. jula 2013. god.

Br. ref.:RK448/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 12/13

Podnosilac

Fatime Thaqi

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
A br. 1330/2012 od 27.12.2012. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Fatime Thaqi iz sela Lapušnik, opština Glogovac.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa je presuda Vrhovnog suda Kosova, A. br. 1330/2012 od 27. decembra 2012. god., koju je podnosilac zahteva primio 16. januara 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar slučaja podnetog 4. februara 2013. god. u Ustavnom sudu Republike Kosovo je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br. 1330/2012 od 27. decembra 2012. god. kojom je Vrhovni sud odbio tužbu podnosioca zahteva za ocenu zakonitosti rešenja Ministarstva rada i socijalne zaštite br. 506-406. od 20.06.2012. god. u postupku upravnog spora.

Navodna kršenja Ustavom zagaranтовanih prava

4. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom kršena sledeća ljudska prava zaštićena Ustavom:
 - a). član 24. [Jednakost pred zakonom]
 - b). član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]
 - c) član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (Pravo na pravično suđenje)

Pravni osnov

5. Član 113.7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 od 16. decembra 2009. god. stupio na snagu 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon), i član 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Žalba podnosioca

6. Podnosilac zahteva je naveo da su mu lekarske komisije Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu: MRSZ) na nezakonit način odbile "pravo na penziju za osobe sa ograničenim sposobnostima" i pored toga što je on ispunio uslove za takvu penziju, dok je Vrhovni sud Kosova, odbijajući njegovu tužbu u postupku upravnog spora, takođe izvršio isto kršenje, zato što, prema podnosiocu zahteva, on ima stalne ograničene sposobnosti za rad i to je dokazao i lekarskom dokumentacijom.

Postupak pred Sudom

7. Dana 4 februara 2013. god. Ustavni sud je primio zahtev gđe Fatime Thaqi i registrovao ga pod br. KI 12/13.
8. Dana 26. februara 2013. god. odlukom GJR 12/13 predsednik Suda je imenovao sudiju prof. dr Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i veće za razmatranje u

sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući) i Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi, kao članovi Veća, dok je naknadnom odlukom predsednika sudija Arta Rama-Hajrizi zamenjena predsednikom Suda prof. dr Enverom Hasanijem u svojstvu člana Veća za razmatranje.

9. Dana 12. marta 2013. god., Ustavni sud je obavestio Vrhovni sud Kosova i zastupnika podnosioca zahteva.
10. Dana 15. maja 2013. god. Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 27. decembra 2004. god. gđa Fatime Thaqi iz sela Lapušnik, opština Glogovac, je podnela zahtev Ministarstvu rada i socijalne zaštite – Odeljenje penzijske administracije (u daljem tekstu: MRSZ-DPA) Kosova, preko koga je od ove institucije tražila priznavanje prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.
12. Dana 1. novembra 2005. god., MRSZ-DPA je donelo odluku br. dosijea 5064068, kojom je odobrilo njen zahtev za penziju, obavestivši je da ona uživa pravo na penziju od 40 evra mesečno, dok će za prethodne mesece ostvariti iznos od 200 evra.
13. U ovoj odluci je takođe naglašeno da će gđa Thaqi "biti pozvana na ponovno razmatranje" ove odluke nakon tri godine od dana odobravanja odluke o penziji. U odluci, a i u pravnoj pouci je navedeno da "je žalba protiv ove odluke dozvoljena u roku od 14 dana od dana obaveštavanja o donetoj odluci" i to u Savetu za žalbe ovog ministarstva.
14. Dana 14. decembra 2011. god., Lekarska komisija za ponovno razmatranje pri MRSZ je donela "Odluku nakon ponovne procene" koja nosi isti broj dosijea 5064068 i koja je posvećena gđi Fatime Thaqi u kojoj se naglašava da je "Vaš zahtev za penziju za lica sa ograničenim sposobnostima ODBIJEN" konstatujući istovremeno da kod podnosioca zahteva "ne postoji trajna i potpuna ograničena sposobnost" što samim tim podrazumeva da joj odobrena penzija odlukom od 1. novembra 2005. god. od dana 14. decembra 2011. god. gđi Fatime Thaqi nije više isplaćivana.
15. Dana 20. juna 2012. god., Savet za žalbe za penzije za lica sa ograničenim sposobnostima pri MRSZ je doneo rešenje sa br. dosijea 5064068 kojim je odbio žalbu gđe Fatime Thaqi i istovremeno je konstatovao da je odluka prvog stepena "u potpunosti u skladu sa Zakonom br. 2003/23".
16. U obrazloženju ovog rešenja se navodi da je lekarska komisija prvog stepena pravilno i potpuno konstatovala činjenično stanje, kao i činjenicu da kandidat nije ispunio uslove iz člana 3. Zakona 2003/23, kao i činjenicu da je Komisija drugog stepena, sastavljena od lekarskih specijalista odgovarajućih oblasti, analizirala kompletnu zdravstvenu dokumentaciju podnosioca i da je konstatovala isto stanje kao u izreci odluke prvog stepena.

17. Dana 27. decembra 2012. god., Vrhovni sud Kosova, odlučujući po tužbi gđe Thaqi u postupku upravnog spora je doneo presudu A. br. 1330 kojom je tužbu podnetu od strane gđe Thaqi ODBIO.
18. U obrazloženju svoje presude, Vrhovni sud je naglasio "da je tužena pravilno primenila materijalno pravo kada je konstatovala da tužilac nije ispunio uslove predviđene članom 3. Zakona o Penzijama Lica sa Ograničenim Sposobnostima" i da su takođe lekarske komisije, sastavljene od lekarskih specijalista relevantnih oblasti, bez sumnje pravilno potvrdile zdravstveno stanje tužioca, stoga Vrhovni sud iz navoda u tužbi ne nalazi dokaze da je trebalo drugačije da odluči ili da su odluke MRSZ nezakonite.
19. Dana 4. februara 2013. god. podnosilac je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu, prilažući i otpusnicu iz Kliničkog univerzitetskog centra Kosova (KUC) iz koje se može videti da je on lečen u ovom centru od 15. januara 2013. god. do 24. januara 2013. god.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca, Sud prvo treba da oceni da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom o radu Suda.
21. U vezi s tim, Sud se poziva na član 113.1. Ustava (Jurisdikcija i ovlašćene strane) koji određuje:

„Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način“.

22. Sud, takođe uzima u obzir:

Pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda gde se navodi:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.”

23. Pozivajući se na zahtev podnosioca i na prava zagarantovana Ustavom, za koje se navodi da su prekršena, Sud konstatuje:
24. U članu 51. Ustava [Pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu] stavu 2. jasno je predviđeno: *„Osnovno socijalno osiguranje koje se odnosi na nezaposlenost, bolest, ograničene sposobnosti i starost, se reguliše zakonom.“*
25. Iz pravnog definisanja člana 51. Ustava, jasno se može videti da se socijalna zaštita za "ograničene sposobnosti, nezaposlenost i starost" reguliše Zakonom, u konkretnom slučaju pitanje penzije za ograničene sposobnosti je regulisano Zakonom BR. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu usvojenom u Skupštini Kosova 6. novembra 2003. god.

26. Procedure za podnošenje zahteve i ispunjavanje uslova za uživanje ovog prava su predviđena ovim zakonom, kao i pravo na žalbu odluka kada stranke nisu zadovoljne odlukama u vezi sa njihovim zahtevom.
27. Upravne komisije pri MRSZ su prilikom donošenja odluke od 14. decembra 2011. god. i rešenja od 20. juna 2012. god., delovale upravo u skladu sa odredbama ovog zakona, štaviše Vrhovni sud ih je za vreme razmatranja njihove zakonitosti u postupcima upravnog spora svojom konačnom presudom A. br. 1330 od 27. decembra 2012. god. ocenio kao potpuno zakonite i osnovane.
28. Ustavni sud je, razmatrajući navode podnosioca zahteva o kršenju člana 24. Ustava [Jednakost pred zakonom], konstatovao da pred ovim sudom podnosilac nije podneo činjenice koje bi potvrdile njegove navode, jer u stvari, osim njegove konstatacije da je on ispunio uslove za penziju, nije pružio dokaze o tome kako je on nejednako tretiran pred zakonom i nasuprot kojih lica je on pred upravnim i sudskim organima tretiran kao nejednak.
29. Što se tiče navoda u vezi sa kršenjima člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP (Pravično i nepristrasno suđenje), Ustavni sud ponovo nije našao činjenice koje bi dokazale osnovani navod o kršenju ovih odredaba, jer osim što se pominje ista činjenica o ispunjavanju uslova za penziju za lica sa ograničenim sposobnostima, podnosilac zahteva nijednom činjenicom nije argumentovao nepravilnosti postupaka, bilo pred lekarskim komisijama, kao upravnim organima koji su odlučili na osnovu zakona, bilo pred Vrhovnim sudom u postupku upravnog spora.
30. Ustavni sud nije sud činjenica i ovom prilikom želi da naglasi da konstatacija pravilnog i potpunog činjeničnog stanja je puna nadležnost redovnih sudova, a u ovom slučaju i upravnih organa i njegova uloga je samo da obezbedi usaglašenost sa pravima koja se garantuju Ustavom, stoga ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“, (vidi *mutatis mutandis*, i.a., Akdivar protiv Turske od 16. septembra 1996. god., R.J.D, 1996-IV, stav 65).
31. Ustavni sud ima supsidijarnu ulogu u poređenju sa redovnim domaćim sudskim sistemima, pa i upravnim, i poželjno je da nacionalni sudovi ili nadležni administrativni organi nadležni za efektivno donošenje odluka prvo imaju priliku da odluče o pitanjima usaglašenosti unutrašnjeg prava sa Ustavom (vidi odluku ESLJP -A, B i C protiv Irske [VK], § 142).
32. Prosta činjenica da je podnosioci zahteva nezadovoljni ishodom slučaja, ne može da im posluži kao pravo da pokrene argumentovan zahtev o kršenju člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP zahtev br. 5503/02, Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.
33. Ustavni sud je na iste uslove i okolnosti odlučio i u slučaju KI101/11 kada je doneo rešenje o neprihvatljivosti, odbijajući zahtev podnet pred njim kao očigledno neosnovan.
34. U ovim okolnostima, podnosilac zahteva nije „u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju“, nije podneo zahtev na zakonit način i na osnovu gorenavedenog, Sud

nalazi da u skladu sa pravilom 36. stavom 2 tačkama c) i d) zahtev mora da odbije kao očigledno neosnovan i

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 20. Zakona o Ustavnom sudu i u saglasnosti sa pravilom 56.2. Poslovnika o radu, dana 8. jula 2013. god., jednoglasno

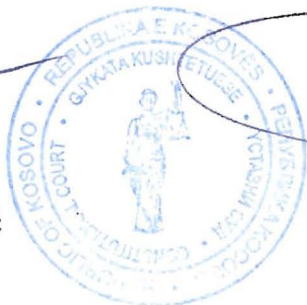
ODLUČIO

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i biće objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Prod. dr Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani